

Koko henkilöstöä koskevien yhteistoimintaneuvotteluiden käynnistäminen

Khall 28.09.2026
192/01.00.03/2026

Valmistelija Kunnanjohtaja Marjukka Manninen ja hallinto- ja talousjohtaja Jonne Karinkanta

lin kunnan, kuten koko kuntasektorin, taloustilanne on ollut haastava viime vuodet. Erityisesti tilannetta on haastanut vuodesta 2023 alkaen hyvinvointialueiden syntyisestä johtuvat ongelmat kuntien valtionosuusjärjestelmässä. lin kunnan osalta ns. sotesiirtoerät kavensivat kunnan taloutta noin 1 milj. euroa/vuosi. Lisäksi kuntayhtymätaustasta johtuen lin kunta on menettänyt vuokratuloja kiinteistöjen vuokran määräytymisperusteen takia uudistuksen alussa noin 1 milj. euroa vuodessa ja edelleen useita satoja tuhansia euroja vuositasolla. lin kunnassa on tehty laaja hallinnollinen organisaatiouudistus vuonna 2022, jonka jälkeen uudistusta on viety systemaattisesti eteenpäin vuosittain. Laajan rakenteellisen uudistuksen kautta henkilötövuodet ovat vähentyneet vuodesta 2022 noin 100 henkilötövuodella, nykytason ollessa 422 henkilötövuotta. Rakenteellinen uudistus on myös tehostanut toimintamalleja, sujuvoittanut prosesseja ja poistanut organisaation eri hierarkiatasojen sekä selkeyttänyt johtamista.

Vuoden 2026 ja 2027 osalta kunnan taloutta haastaa erityisesti työllisyystilanteesta johtuva ennakoitua heikempi kunnallisverojen verotulokertymä. Vaikka yleisen taloustilanteen ennustetaan paranevan vuosina 2026-2027, tämä vaikuttaa työllisyystilanteeseen ja verotulojen kertymään viiveellä. Tämän lisäksi valtionosuuksia on leikattu ja leikataan edelleen ja samaan aikaan kunnille on tullut uusia lakisääteisiä lisätehtäviä, joita ei ole kompensoitu valtionosuuksissa täysimittaisesti lupauksista huolimatta.

Globaalin taloustilanteen lisäksi kunnan taloutta haastaa historiallisen suuri investointiohjelma. lin kunta investoi vuosina 2026 ja 2027 noin 25 milj. euroa. Investointiohjelman suurimmat hankkeet ovat Valtarin yläkoulun korvaava uudisinvestointi, Nätteporin monitoimitilan (kirjasto, vapaa-aika ja nuorisopalvelut sekä li-opisto) korvaava tilaratkaisu sekä kunnan infran peruskorjaaminen ja uudisinvestoinnit (ml. Aseman seutu ja elinvoimahankkeiden vaatimat investoinnit). Investoinnit rahoitetaan pääasiassa lainarahalla, jonka korkokustannukset kasvavat vuosina 2026-2028. Käyttötaloudenmenojen kasvua haastavat myös sopimusten mukaiset palkankorotukset, joiden kustannusvaikutus vuodelle 2027 on 0,7 milj. euroa.

Tuleville vuosille suunnitteilla olevat isot elinvoimahankkeet erityisesti Hervan ja Isokankaan alueilla tulevat tuomaan kuntaan työllisyyttä, verotuloja sekä muuta yrittäjätoimintaa. Todennäköisesti ne käynnistävät jo luvitetut energiantuotantoinvestoinnit. Tämä tulee korjaamaan taloussuunnitteluvuosien tilannekuvaa olennaisesti.

Vaikka rakenteellisilla uudistuksilla on päästy varsin tehokkaaseen organisaatioon ja pysyvään kustannushallintaan, ovat henkilöstöäkin koskevat jatkotoimenpiteet tarpeelliset ja välttämättömät. Yhteistoimintaneuvotteluilla pyritään löytämään järkeviä ja tarkoituksenmukaisia ratkaisuja, jotka eivät vahingoita orastavaa kasvua tai häiritse laaja-alaisesti kuntalaisten tärkeitä peruspalveluita. lin kunnan strategiassa ja palvelusuunnitelmassa on nähty tärkeäksi ja vetovoimaa lisääväksi säilyttää edelleen laaja palveluverkko. Maantieteellisesti laajassa lin kunnassa tämä tukee eläviä kyliä ja alueita.

Lyhyen aikavälin taloushaastetta korjatakseen kunnanhallitukselle esitetään koko henkilöstöä koskevien yhteistoimintaneuvotteluiden käynnistämistä osana talousarvion 2027 ja taloussuunnitelman 2028-2029 valmisteluprosessia.

Yhteistoimintaneuvottelukutsun laatii kunnanjohtaja ja hallinto- ja talousjohtaja. Hallinto- ja talousjohtaja vetää neuvottelut. Neuotteluiden sihteerinä toimii henkilöstösuunnittelija. Kunnanjohtaja ja toimialajohtajat osallistuvat neuvotteluihin tarvittaessa.

Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella (449/2007) 4 § 5 mom mukaisesti ”*Jos kunnan tai hyvinvointialueen talousarvioehdotuksessa edellytetään sellaisia toimenpiteitä, joiden toteuttaminen todennäköisesti aiheuttaisi useita irtisanomisia, osa-aikaistamisia, lomautuksia taikka merkittäviä heikennyksiä palvelussuhteiden ehdoissa, toimenpiteitä on käsiteltävä yhteistoimintamenettelyssä ennen kuin kunnanhallitus tai aluehallitus tekee kunnan- tai aluevaltuustolle lopullisen talousarvioehdotuksen.*”

lin kunnan hallintosäännön 29 § 23 mom. mukaisesti ”*kunnanhallitus päättää kunnan henkilöstöohjelmasta sekä merkittävistä henkilöstöpoliittisista linjauksista.*” Toimivaltaa tarkastellessa koko kunnan henkilöstöä koskeva menettely on merkittävä henkilöstöpoliittinen linjaus.

Yhteistoimintaneuvotteluille vuodelle 2027 asetettava säästötavoite on 1,3 milj. euroa. Neuvotteluiden piirissä on koko kunnan henkilöstö ja ne voivat sisältää enintään 10 henkilötyövuoden pysyvän vähentämisen, henkilöstön vapaaehtoisten säästövapaiden käyttämisen, lomauttamisen tai työtehtäviin liittyvän osa-aikaistamisen.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Manninen Marjukka lin kunta

Päätösesitys

Kunnanhallitus päättää käynnistää Lain työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella mukaiset yhteistoimintaneuvottelut henkilöstön edustajien kanssa.

Neuvottelujen käynnistämisen perusteena ovat kunnan talouden tasapainottamistarve sekä toiminnan ja palvelurakenteen sopeuttaminen käytettävissä oleviin taloudellisiin resursseihin. Neuvotteluissa käsitellään suunniteltuja toimenpiteitä, niiden perusteita, vaikutuksia henkilöstöön sekä mahdollisia vaihtoehtoisia ratkaisuja.

Alustavan arvion mukaisesti neuvotteluiden piirissä on koko kunnan henkilöstö ja ne voivat sisältää enintään 10 henkilötyövuoden pysyvän vähentämisen, henkilöstön vapaaehtoisten säästövapaiden käyttämisen, lomauttamisen tai työtehtäviin liittyvän osa-aikaistamisen. Mahdollisten henkilöstövaikutusten laajuus täsmentyy neuvottelujen kuluessa.

Kunnanhallitus valtuuttaa kunnanjohtajan käynnistämään neuvottelut ja nimeämään työnantajan edustajat neuvotteluihin. Neuvotteluesitys toimitetaan henkilöstön edustajille lain työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella edellyttämällä tavalla.

Päätös